

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πληροφορίες: Δρ. Δημήτριος Ν. Αβτζής
Τηλ. Εσωτ.: 213

ΠΡΟΣ: Βοτανικό Κήπο «Ιουλίας και
Αλεξάνδρου Ν. Διομήδους»
Ιερά Οδός 403
Χαϊδάρι
Τ.Κ. 12461
Πληροφορίες: Ι. Σκολαρίγκας
Τηλ. 2105811557 / 2105812582
Email: uoabotgd@otenet.gr

Θέμα: Αποτελέσματα αυτοψίας
Σχετ: Το με ημερομηνία 19/9/2024 έγγραφό σας.

Εικόνα 1: Κατακείμενα δέντρα λόγω ανεμορριψίας.

Σε απάντηση του παραπάνω
εγγράφου σας, και μετά από
την επίσκεψη που
πραγματοποιήθηκε την
Πέμπτη 17/10/2024 στην
περιοχή του Βοτανικού Κήπου
«Ιουλίας και Αλεξάνδρου Ν.
Διομήδους», από τον Δρ
Δημήτριο Αβτζή, εντομολόγο
ερευνητή του Ινστιτούτου

Δασικών Ερευνών, μαζί με τους αρμόδιους συναδέλφους του Βοτανικού Κήπου, θέλουμε να
σας γνωρίσουμε τα παρακάτω. Περιμετρικά σε θέσεις όπου έχει συσσωρευτεί βιομάζα λόγω
φυσικών αιτιών (λ.χ. ανεμορριψίες) (Εικόνα 1), παρατηρείται αυξημένη παρουσία από
φλοιοφάγα (Coleoptera: Scolytinae) και ξυλοφάγα (Coleoptera: Buprestidae, Cerambycidae)
έντομα (Εικόνα 2). Όλα αυτά τα είδη εντόμων χρησιμοποιούν ένα ιδιαίτερα ανεπτυγμένο
σύστημα χημικής επικοινωνίας, ώστε να προσβάλλουν τα δέντρα, εντοπίζοντας αρχικά εκείνα
που είναι εξασθενημένα από άλλους βιοτικούς ή και αβιοτικούς (λ.χ. παρατεταμένη ξηρασία)
παράγοντες.

Με τον τρόπο αυτό αυξάνουν τοπικά τον πληθυσμό τους (προσελκύοντας άλλα άτομα του ίδιου ή και συγγενικού είδους), ώστε το δέντρο να μην είναι σε θέση να ανταπεξέλθει στην προσβολή μέσω του αμυντικού μηχανισμού. Στη συνέχεια, και όταν το πληθυσμιακό δυναμικό τους ξεπεράσει ένα συγκεκριμένο επίπεδο (threshold) είναι σε θέση να προσβάλλουν ακόμη και υγιή άτομα, με αποτέλεσμα έτσι αν δημιουργούνται χαρακτηριστικές νεκρωτικές κηλίδες μέσα στις συστάδες, οι οποίες χαρακτηριστικά εντοπίζονται και στην ευρύτερη περιοχή (Εικόνα 3). Για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης τέτοιων κηλίδων, απαραίτητη είναι η έγκαιρη απομάκρυνση των προσβεβλημένων δέντρων, με στόχο να μειωθεί το πληθυσμιακό δυναμικό των φλοιοφάγων εντόμων αλλά και να ελατωθεί η διαθέσιμη τροφή για τα έντομα.

Εικόνα 2: Στοές από φλοιοφάγα και ξυλοφάγα έντομα

Εικόνα 3: Νεκρωτικές κηλίδες εντός της συστάδας.

Έγκαιρη είναι η απομάκρυνση η οποία θα πραγματοποιηθεί την περίοδο που αυτά τα είδη βρίσκονται κάτω από το φλοιό (φθινόπωρο – χειμώνας – αρχή άνοιξης, πάντοτε σε συνάρτηση με τις επικρατούσες τις καιρικές συνθήκες), και όχι την περίοδο που είναι δραστήρια (άνοιξη και καλοκαίρι). Σε αυτό το σημείο

μάλιστα θα πρέπει να επισημανθούν κάποιες λεπτομέρειες:

1. Η απομάκρυνση θα πρέπει να στοχεύει πρωτίστως στα προσβεβλημένα και δευτερευόντως στα νεκρά δέντρα. Ο λόγος για αυτό βρίσκεται στο γεγονός ότι τα έντομα έχουν ήδη εξέλθει από τα νεκρά δέντρα (ο φλοιός τους φέρει πολυάριθμες οπές εξόδου), και έτσι με την απομάκρυνση τους έχουμε ελάχιστη επίδραση στον πληθυσμό των φλοιοφάγων εντόμων. Σε αντίθεση με αυτά, τα προσβεβλημένα δέντρα εμφανίζουν μόνο οπές εισόδου, ένδειξη ότι τα έντομα βρίσκονται κάτω από τον φλοιό και άρα η απομάκρυνση των δέντρων θα έχει όντως αποτέλεσμα στον πληθυσμό των φλοιοφάγων εντόμων.

2. Η διαδικασία απομάκρυνσης των προσβεβλημένων δέντρων πρέπει να γίνεται με όσο το δυνατόν περισσότερη προσοχή ώστε να μην προκληθούν πληγές σε γειτονικά υγιή δέντρα. Αυτό έχει εξαιρετική σημασία εάν αναλογιστεί κανείς ότι στην περιοχή της επέμβασης υπάρχουν ήδη αρκετά φλοιοφάγα και ξυλοφάγα έντομα τα οποία είναι σε θέση να εντοπίσουν και να προσβάλλουν οποιοδήποτε δέντρο είναι εξασθενημένο.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να απευθυνθείτε στον Εντομολόγο του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών, Δρ. Δημήτριο Ν. Αβτζή.

Ο Διευθυντής

Δρ Σάββας Καζαντζίδης
Διευθυντής Ερευνών